

312 kv/ODBJ

201406242-31

Norges vassdrags- og energidirektorat
Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Deres ref / Oda Bjærke

Vår ref / Kaspar Vereide

Ark Nr / RNE.300.000.€01

Dato / 23.10.2017

PLANENDRING FOR «OMBYGGING AV INNTAK EIVINDSVATN OG BYGGING AV KRAFTVERK EIVINDSVATN»

1. Bakgrunn

Sira-Kvina Kraftselskap søkte i brev av 07.11.2011 om konsesjon for bygging av Eivindsvatn kraftverk og tillatelse til ombygging av eksisterende inntak Eivindsvatn i Kvinesdal kommune i Vest-Agder fylke. Konsesjonssøknaden er til behandling hos Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) under saksnummer 201406242. I tiden siden konsesjonssøknaden ble sendt har rammebetingelsene for prosjektet blitt endret, og Sira-Kvina kraftselskap har nå besluttet å trekke søknaden om bygging av Eivindsvatn kraftverk. Man ønsker imidlertid at søknaden om tillatelse til ombygging av eksisterende inntak Eivindsvatn viderebehandles. Ombygging av det eksisterende inntaket anses som et lønnsomt prosjekt med svært begrensede miljøkonsekvenser. Ombyggingen er innenfor gjeldende konsesjon for regulering av Eivindsvatn.

Tidligere relevant saksbehandling er oppsummert i det følgende. NVE bestemte i brev av 20.12.2013 at ombygging av eksisterende inntak Eivindsvatn skulle søkes parallelt med konsesjonspliktig bygging av kraftverk. Samtidig har Sira-Kvina kraftselskap søkt om unntak fra verneområdeforskriften til Setesdal- Vesthei- Ryfylkeheiane (SVR) landskapsverneområde for å tillate byggearbeider og helikoptertransport i forbindelse med ombygging av det eksisterende inntaket. Verneområdestyret har i brev av 18.04.2017 gitt dispensasjon for gjennomføring av tiltaket. Denne dispensasjonen ble gitt med vilkår om minstevannføring, spyleflom og restaurering av vassdraget. Disse vilkårene går inn under vassdragsregulering som skal håndteres gjennom konsesjonsbehandling hos NVE og Sira-Kvina kraftselskap påklaget vedtaket i brev av 28.04.2017 til Miljødirektoratet. NVE anmoder Miljødirektoratet i brev av 09.05.2017 om å utsette behandling av klagesaken til etter konsesjonssøknaden er ferdigbehandlet. Verneområdestyret i SVR henvender seg til NVE i epost den 18.05.2017 hvor de ber NVE vurdere vilkårene i dispensasjonsvedtaket. NVE skriver i svarbrev av 07.06.2017 at Naturmangfoldslovens § 48 gjelder for nye vedtak, og at eksisterende lovlige tiltak ikke trenger ny tillatelse. Videre skriver NVE at utbygger (Sira-Kvina kraftselskap) i denne saken har eldre anlegg med tillatelser fra 60-tallet, og at kun nye tiltak som ikke omfattes av eldre tillatelser må vurderes etter verneforskriften. NVE mener at SVR bør

unngå å sette vilkår om vannføring og revegetering, og presiserer at SVR ikke har adgang til å sette vilkår som griper inn i eksisterende tillatelse om overføring og virkningene av denne. I brev av 20.06.2017 tar verneområdestyret i SVR klagen fra Sira-Kvina kraftselskap delvis til følge og gjør om på sitt vedtak med følgende reviderte vilkår:

- *I bekkeløpet oppstrøms og nedstrøms Landsløktjødna, som får sterkt redusert vassføring, skal det gjennomføres avbøtende tiltak for å dempe dei negative verknadane på landskapet. Arrondering og revegetering er aktuelle tiltak. Omfanget og gjennomføring av dei avbøtende tiltaka i bekkeløpet skal avklarast i samråd med NVE og Sira-Kvina kraftselskap.*
- *Riggområdet ved Eivindsvatn skal restaurerast etter anleggsarbeida er gjennomført. Eventuell revegetering skal skje med staden vegetasjon.*
- *Det må søkast om egen dispensasjon for nødvendig motorferdsel i samband med gjennomføringa av tiltaket.*

Det første vilkåret er kun relevant ved bygging av kraftverk som beskrevet i konsesjonssøknaden. De to siste vilkåret gjelder ombygging av eksisterende inntak. Sira-Kvina kraftselskap mener saken nå kan avgjøres med en godkjenning fra NVE om at ombygging av eksisterende tiltak kan gjennomføres innenfor eksisterende konsesjon. Dispensasjon fra SVR verneområdet med vilkår om restaurering og revegetering, samt krav om egen søknad om dispensasjon for nødvendig motorferdsel skal etterfølges.

2. Planendring

Sira-Kvina kraftselskap trekker herved søknaden om bygging av Eivindsvatn kraftverk. Det søkes nå kun om godkjenning av ombygging av eksisterende inntak Eivindsvatn innenfor eksisterende konsesjon. En oversikt over inngrep, miljøkonsekvenser og økonomi for utbygging med og uten kraftverk er presentert i tabell 1 slik at planendringen kan vurderes i forhold til konsesjonssøknaden for Eivindsvatn kraftverk. Planendringen vil ha negative konsekvensene i form av redusert produksjon av fornybar energi og reduserte skatteinntekter til samfunnet. De positive konsekvensene er reduserte inngrep, lavere kostnad per kilowatttime, og større sannsynlighet for at prosjektet blir realisert. Disse punktene utgreies i følgende kapitler.

Tabell 1: Oversikt over utbyggingsalternativene

HYDROLOGI	Enhet	Ombygging inntak + kraftverk	Kun ombygging inntak	Dagens situasjon
Nedbørsfelt	km ²	24	24	24
Årstilsig	mill. m ³	54	54	54
Overført til Nesjenmagasinet	mill. m ³	54	54	46
Restvannføring til Ausdøla ved sperredam	mill. m ³	0,2	0,2	8,7
Restfelt Austdøla ved samløp Kvina*	km ²	81	81	81
Restvannføring Austdøla ved samløp Kvina*	mill. m ³	117	117	126
TEKNISKE INNGREP**				
Ombygging inntak	m ²	100	100	0
Kraftstasjon	m ²	200	0	0
Ny tunnel	m ²	100	0	0
Ny vei inkl. kabelgrøft	m ²	4600	0	0
Deponi	m ²	4000	0	0

MILJØKONSEKVENSER***				
Kunstig elv til Landsløktjødn		+	-	0
Vannstandsvariasjon i Eivindsvatn		-	-	0
Restvannføring Austdøla		-	-	0
Byggeperiode		-	-	0
Reduserte INON områder		0	0	0
NY KRAFTPRODUKSJON				
Produksjon, sommer	GWh	6,5	2,0	0
Produksjon, vinter	GWh	10,3	2,2	0
Produksjon, årlig middel	GWh	16,8	4,2	0
ØKONOMI****				
Utbyggingskostnad	mill. kr	79	4	0
Utbyggingspris	kr/kWh	4,7	1,0	0

*Uten bekkeinntak Austdøla

**Permanent arealbehov

*** «+» er positiv konsekvens, «-» er negativ konsekvens, «0» er uendret situasjon.

****Kostnads- og produksjonsberegning fra Multiconsult i 2017.

3. Tekniske inngrep og miljøkonsekvenser

Dersom man kun bygger om eksisterende inntak Eivindsvatn vil de tekniske inngrepene bli betydelig redusert i forhold til full utbygging som presentert i konsesjonssøknaden for Eivindsvatn kraftverk. Det vil ikke være behov for kraftstasjon, veianlegg eller nettilkobling. Det vil kun være riggområde i ombyggingsperioden, og ombygget inntakskonstruksjon som vil være medføre arealbehov. Alle miljøkonsekvenser knyttet til tekniske inngrep vil dermed bli betydelig redusert dersom man kun ombygger eksisterende inntak og ikke bygger kraftverk.

4. Redusert energiproduksjon og skatteinntekter til samfunnet

Den omsøkte planendringen vil redusere gjennomsnittlig årlig ny energiproduksjon fra 16,8 til 4,2 GWh per år sammenlignet med konsesjonssøkte utbyggingsplaner. Av total reduksjon på 12,6 GWh tilsvarer 4,5 GWh sommerproduksjon og 8,1 GWh vinterproduksjon. Det påpekes at produksjonsberegningen til Multiconsult fra 2017 gir 12,6 GWh produksjon fra Eivindsvatn kraftverk, mens produksjonsberegningen fra Småkraftkonsult som presentert i konsesjonssøknaden gav 14,4 GWh. Beregningene til Multiconsult er basert på tidsserier som er tre år lengre enn de benyttet av Småkraftkonsult og anses dermed som mer troverdige, og blir derfor benyttet videre i prosjektet.

Grunnet redusert energiproduksjon vil naturressursskatt og eiendomsskatt som tilfaller kommune og fylkeskommune bli tilsvarende redusert. Grunnrenteskatt til staten vil være uendret uavhengig av om man bygger Eivindsvatn kraftverk eller ikke ettersom installert effekt er under 10 MVA, og overført vannmengde ikke endres. Grunnrenteskatt vil kun påløpe produksjonsgevinsten gjennom eksisterende Solhom kraftverk. I tabell 2 presenteres omtrentlige skatteinntekter for ombygging av inntak + bygging av kraftverk, sammenlignet med kun ombygging av inntak. For kun ombygging av inntak er det produksjonsgevinsten gjennom Solhom kraftverk som beskattes. Grunnrenteskatt til staten tilsvarer 33% av netto grunnrenteinntekt (produksjonsinntekter - driftskostnader - avskrivninger - friinntekt). Naturressursskatten beregnes basert på gjennomsnittlig produksjon de siste syv år, og øker dermed gradvis frem til det syvende året. Skattesatsen per 2017 er 1,1 øre/kWh til kommunen og 0,2 øre/kWh til fylkeskommunen. For kraftverk over 10 MVA (Solhom)

beregnes eiendomsskattegrunnlaget som en nåverdi av anslått nettoinntekt over uendelig lang tid. For kraftverk under 10 MVA (Eivindsvatn kraftverk) beregnes dette på grunnlag av skattemessig nedskrevet verdi av investeringen. Eiendomsskatt kan skrives ut på inntil 0,7% av skattegrunnlaget, og har en maksimumsgrense på 2,35 øre/kWh for anlegg større enn 10 MVA. Som en forenkling er det antatt eiendomsskatt på 2,35 øre/kWh for alle alternativer. Den endelige beskatningen er vanskelig å beregne før kraftverket er bygget og idriftsatt, men tallene i tabell 2 gir omtrentlig nivå.

Tabell 2: Omtrentlig økte skatteinntekter til samfunnet for de ulike utbyggingsalternativene

BESKATNING	Enhet	Ombygging inntak + kraftverk	Kun ombygging inntak	Dagens situasjon
Grunnrenteskatt	kr/år	300 000	300 000	0
Naturressursskatt	kr/år	220 000	50 000	0
Eiendomsskatt	kr/år	400 000	100 000	0
Sum	kr/år	920 000	450 000	0

5. Lavere utbyggingspris

Utbyggingspris for ombygging av eksisterende inntak + kraftverk på 5,0 MW er beregnet til 4,7 kr/kWh. Utbyggingspris for kun ombygging av inntaket blir omtrent 1,0 kr/kWh. Utbyggingspris (marginalkostnaden) for kraftverket blir omtrent 6,0 kr/kWh. Den reduserte utbyggingsprisen medfører større sannsynlighet for at prosjektet godkjennes av Sira-Kvina styrende organer og dermed blir realisert.

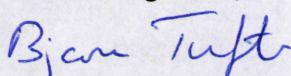
6. Grunneierforhold

Ombygging av inntaket på Eivindsvatn gir ubetydelige arealinngrep utover dagens arealbruk. Det kreves kun arealbruk i umiddelbar nærhet til eksisterende konstruksjon. Dette området er et sameie med flere grunneiere. Oversikt over nødvendig arealbruk og grunneiere i det påvirkede sameiet er presentert i konsesjonssøknaden. Det ønskes å komme til en minnelig avtale med grunneierne, men søkes fremdeles om ekspropriasjonsrett for arealet nødvendig for ombygging av eksisterende inntak i fall en minnelig avtale ikke er mulig å oppnå.

7. Sammenfatning

Sira-Kvina kraftselskap har med dette trukket konsesjonssøknaden for bygging av Eivindsvatn kraftverk, og søker nå kun om godkjenning av ombygging av eksisterende inntak innenfor gjeldene konsesjon. Virkningene av å tillate kun ombygging av eksisterende inntak sammenlignet med utbygging som beskrevet i konsesjonssøknaden for Eivindsvatn kraftverk er beskrevet i denne planendringen, og vi håper at dette er tilstrekkelig grunnlag for vedtak i saken. Dispensasjon fra SVR verneområdet med vilkår om restaurering og revegetering skal etterfølges. Egen søknad for transport i verneområdet tilsendes SVR landskapsverneområde i god tid før bygging.

Med vennlig hilsen,

Bjarne Tufte
Teknisk sjef
Sira-Kvina kraftselskap